No. 2095 Zaterdag 1 Maart 1924. 41ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St.Elisabeth's Gasthuis.
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Rede van den Heer C. S. Gorsira J.P.Ezn.

De hier volgende rede is gehouden in de vergadering van Voorzitter en directeuren der *Curaçaosche Bank* de vorige week Vrijdag 22 Februari.

Mijn kreet:

„Ons Muntstelsel is bedreigd",

is door sommigen opgevat als een oorlogskreet.

In de pers zijn artikelen *pro* en *contra* het door mij gesprokene verschenen; herhaaldelijk heb ik zoowel aanvallen op als verdedigingen van mijne beweringen aangehoord. Eene nadere uiteenzetting is dan misschien wel op haar plaats in een vergadering dezer Bank. De rede, die de Voorzitter heeft gesproken, mag slechts als zijn persoonlijke meening worden beschouwd. De Directie, als zoodanig, heeft zich nog niet verklaard. Het heeft mij eenigszins bevreemd te hooren de bewering, dat ik ons muntstelsel los wil scheuren van het Nederlandsch Courant, dat hier sedert de invoering stabiliteit heeft gebracht in koersen en daarna uitstekend gewerkt heeft. Men vergeet, dat bij de wijziging van het muntstelsel uitdrukkelijk is ingevoerd de Nederlandsche gulden met goud als basis en dat, om er toe te geraken, toen over en weer alle schuldverbintenissen met zes percent zijn gereduceerd. De basis van ons muntstelsel is dus goud. Ik heb uitdrukkelijk gezegd, dat „wordt thans tevens verklaard, dat de Curaçaosche gulden gelijk staat met den Nederlandschen gulden goud — hetgeen trouwens de bedoeling is geweest toen — en dat alle verbintenissen geacht worden te zijn aangegaan in Nederlandschen gulden goud — wat ook trouwens het geval is — dan is daarmede alles verholpen."

Als ik u er even aan herinner, dat ik indertijd, om het oude wankelende Curaçaosch [illegible] Courant, dat toen goud tot basis had, voor een der banken hier zelf de rekeningen met 6 percent heb gereduceerd en de boeken omgewerkt heb, dan, — gij zult het met mij eens zijn, — kan bij mij geen twijfel bestaan, dat de schuldverbintenissen hier zijn en worden aangegaan met het nieuwe stelsel als basis, waarbij is bepaald de waarde van een Amerikaansch twintigdollar goudstuk op Gulden 49 en de waarde van een oude Spaansche gouden *onza* op fls. 38.65.

Als ik nu de medewerking vraag onzer Regeering om in stand te houden het indertijd aangenomen muntstelsel, dan zal, vertrouw ik, geen rechtgeaard Curaçaoenaar of hierverblijvend niet-Curaçaoenaar mij hun steun ontzeggen of langs omwegen mijn plan trachten tegen te werken. Ik vertrouw, dat ieder, die hier zaken doet, zoo noodig zich een kleine opoffering zal weten te getroosten, eerder dan deze bevolking naar haar ondergang te sleepen door het behoud van een munt, die teekenen toont van inzinking en bedreigd is met depreciatie.

Ik heb op het oog het Nederlandsch Courant, afgescheiden van de goudbasis; den Nederlandschen gulden zilver en papier. Dit laatste is hier reeds geen wettig betaalmiddel. Het zilver moet thans geweerd worden, zooals terecht de Heer A. G. Statius Muller in zijn in de *Voz di Pueblo* geschreven artikel (in het vorig nummer van *Am. d. C.* overgenomen) gezegd heeft. Aan hem mijn dank voor den reeds gegeven steun aan het plan.

Het Hollandsch zilver moet dus uit het verband van ons muntstelsel worden gelicht; de invoer daarvan moet worden verboden.

Ter voorkoming van clandestienen invoer van zilver moet het hier in omloop zijnd zilvergeld vervangen worden:

a. door bons van f. 2.50; fl. 1 en f. 0.50 door de Curaçaosche Bank uit te geven;

b. *door Curaçaosche munten van dezelfde waarden.* De aanmunting dezer munt kan geschieden met het zilver van het alhier circuleerende zilvergeld. Het hier aanwezig zilvergeld kan ook in Nederland voor het nieuwe aldaar te munten zilvergeld worden omgeruild. Men zal ook het circuleerend zilvergeld kunnen waarmerken met een stempel. Ik laat dan dadelijk hierop volgen, dat ik bij alles wat ik zeg, aan de phrase *juridische bezwaren* geen waarde toeken; interpretatie heeft die altijd onderschept en zal dat nog altijd kunnen.

Ik heb uitdrukkelijk verklaard, dat „de maatregel, die ik aanbeveel, preventief is" en voeg er tevens bij, dat ik die als een tijdelijke beschouw in afwachting van de verdere afwikkelingen der schommelingen der valutas van diverse landen.

Als ik spreek van een zeker kwantum goud als maatstaf van waarde, dan is dit evenals men spreekt van den meter als maatstaf voor lengtemaat, maar ik besef ten volle, dat de basis goud slechts een fictieve is, en dat de waarde, de koopkracht, van het daarmede aangeduid metaal ook aan daling onderhevig is. Dit is trouwens wat met het metaal zilver gebeurd is en zie ik daarom [illegible] de mogelijkheid, uitgescha[illegible]lijke waarde minder dan vijftig percent is van de nominale waarde, hier worde ingevoerd en aangeboden ter vereffening van schuldverbintenissen, die zijn aangegaan bij een muntstelsel, dat goud als basis heeft, en bij welker invoering verbintenissen van vóór dien dag dateerende reeds met een bepaald percentage zijn gereduceerd. Is de waarborg van het zilver niet meer voldoende, is de daling ingetreden, dan begaat men een onbillijkheid door schuldenaren in de gelegenheid te stellen dat zilver in te voeren en zich op goedkoope wijze van hunne schuldverbintenissen te ontslaan.

Ik hecht meer waarde in dezen toestand van twijfel, waarin alles wankelt, aan dekking door productieve bedrijven en eigendommen, als goede havens, rendeerende spoorwegen, mijnen, enz., credieten bij banken met groote kapitalen en surplussen, dan aan edel metaal in kluizen.

Eene beoordeeling van den toestand van de *Curaçaosche Bank*, de circulatiebank, moge dan wel volgen in dit verband:

De balans op 31 December 1923 toont aan, dat tegenover het in omloop zijnd bankbiljettenkapitaal groot f. 1.197.535 de volgende dekking staat:

Edele metalen:			
Goud	f. 250.910.60		
Hollandsch zilver	446.204.—	f. 697.114.60	
Vordering op het Gouvernement van Curaçao		230.664.605	
Kasvoorraad		35.344.765	
Hypotheeken op onroerende goederen in de kolonie		152.567.13	samen 1.115.691.10
		Blijft na aftrek	f. 61.843.90
GEDEKT DOOR:			
Landbouw, Nijverheid- en Handelscrediet		f. 38.330	
Saldi rekening-couranten bij:			
Nederlandsche Banken in guldens	f. 384.557.10		
Amerikaansche Banken in dollars	194.812.29		
		579.369.39	
Gedisconteerde wissels	80.502.61		
Diverse rekeningen	57.299.87	[illegible]	
	Passief:		
VERMINDERD MET:			
Getrokken wissels	f. 221.258.785		
Diverse rekeningen	31.913.935		
		253.172.72	
		Saldo	502.329.15

zoodat het *surplus* bij de dekking van het bankbiljettenkapitaal groot f. 1.197.535 is 420.485.25 waarvan eventueele verliezen afgeschreven kunnen worden.

In de boeken der bank is het surpluz geboekt onder de navolgende hoofden:

Kapitaal-rekening	f. 350.000
Reserve-fonds	52.985.25
Reserve-rekeningen	17.500
	f. 420.485.25

Te betwijfelen is het of men wel betere garantie vinden zal bij dergelijke instellingen buiten de kolonie en dient er voor gewaakt te worden, dat deze voor de kolonie bijzonder nuttige instelling in stand blijve.

Is het wel noodig er op te wijzen, dat de Curaçaosche Bank bij het uitgeven van meer bankpapier, bij uitbreiding dus van het bankbiljettenkapitaal, de tegenwaarde van dat bankpapier in den een of ander vorm zal moeten ontvangen? Voor soliede dekking zal de Directie nu meer dan vroeger zorgen.

De goudwaarde van het in omloop zijnd bankpapier is ten volle gewaarborgd, vorenstaande cijfers toonen het ons, zelfs als het Hollandsch zilver in kas en het tegoed in Nederlandsche guldens bij de banken tot zegge 50% der tegenwoordige goudwaarde worde gedeprecieerd.

Bij de stellige verklaringen van mannen als Treub, dat het gevaar eener daling der Nederlandsch valuta zoo goed als uitgesloten is, wil ik ook uitsluiten een daling met 50% en de mogelijkheid aannemen eener daling met 20%. De thans geconstateerde afwijking van 5 à 8% op Noord-Amerikaansche geldmarkt, mag nog tot de oscillatorische schommelingen worden gerekend en kan nog geneutraliseerd worden bij bepaling der wisselkoersen; de bevolking kan nog de daardoor veroorzaakte vermeerdering in den koopprijs van uit vreemde landen betrokken goederen dragen, in afwachting der reactie.

Doch bij een verdere daling zegge tot 80 pCt. der waarde, is dit uitgesloten en tegen deze mogelijkheid wil ik preventieve maatregelen nemen, want der bevolking zal het te zwaar vallen, ja, onmogelijk zijn, eene waarde van f. 0.80 te betalen met f. 1.

Als nu werkelijk onze betalingsbalans van invloed is op ons muntstelsel, dan dient die balans met zorg te worden nagegaan; men smijte niet met cijfers, die door onjuistheid een verkeerde indruk geven van den toestand, men beijvere zich vooral niet een balans te maken, die tot een negatief resultaat *moet* leiden, alleen om te kunnen zeggen, dat het behoud van den gouden standaard op Curaçao onmogelijk is.

Ik herhaal nog eens, dat ik niet scheppen wil een nieuwen toestand, maar dat ik slechts den in 1901 geschapen toestand, met de tot Nederlandsch Courant goud herleide schuldverbintennissen, wil handhaven. Ik wil de bevolking vrijwaren voor misères bij een mogelijke instorting der Nederlandsche valuta.

Het opmaken van een juiste betalingsbalans is moeilijk; zij kan niet in een zucht of vloek worden samengesteld. Alleen bij voldoende kennis van locale toestanden zal men er in slagen door herhaalde correcties tot eenigszins juiste cijfers te komen, doch voor den zakenman alhier, die meeleeft met hetgeen thans omgaat, kan geen twijfel bestaan: de Curaçaosche betalingsbalans is gunstig en is de tegenwoordige stand van zaken verzekerd voor minstens de volgende twee of drie jaren, die, naar ik hoop het oude Europa hoogtens nog noodig zal hebben om zich op te beuren.

Alhoewel ik huiverig ben mij te begeven op het gebied der cijfers eener betalingsbalans voor Curaçao, zal ik eene poging daartoe wagen met de overtuiging, dat ook mijne cijfers voor verbetering vatbaar zullen zijn.

Voor zooverre mij bekend heeft de kolonie bij eene telkens met deficit sluitende begrooting geen schulden, die zij verplicht is af te lossen, geen rente, die zij te betalen heeft op leeningen.

Wel staat daar tegenover, dat zij geen pieren, kaden, dokken, spoorwegen, bruggen, enz. heeft, ja zelfs vermoedelijk weinig domein, maar mag de waarde der haven en van de baaien, gelegen in een zich verder snel ontwikkelend deel van Amerika niet gering worden geschat.

Het feit is dan, dat Curaçao niet met leeningen is bezwaard; een feit, dat ik constateer en als uitgangspunt neem van mijn betalingsbalans.

Bij beschouwing der elementen die invloed hebben op de betalingsbalans vind ik, dat de volgende onderscheidingen kunnen worden gemaakt bij het vaststellen der categorieën.

A. zij, die met zetel in het buitenland hier een bedrijf uitoefenen of zaken doen:

a. wier betalingsbalans op Curaçao sluit met een tekort, dat aangevuld moet worden, door het buitenland, als b.v.

1. De Curaçaosche Petroleum Maatchappij;
2. De Mijnbouw Maatschappij Curaçao;
3. De vreemde stoomvaartmaatschappijen, die deze haven aandoen. Ik zal ook hieronder rangschikken: de hier gevestigde reederijen met stoomschepen, waarvan alle aandeelen in het buitenland zijn; als b.v.
4. De Curaçaosche Scheepvaartmaatschappij
5. De diverse reederijen hier opgericht als vertakkingen van de Kon. Nederlandsche Stoomboot Mij.;

b. wier betalingsbalans op Curaçao sluit met een tegoed. dat overgemaakt dient te worden naar het buitenland. als b.v.

1. De Fransche Kabel Maatschappij;

B. zij, die met zetel op Curaçao een bedrijf uitoefenen, dat steunt op export der productie, of zaken doen met het buitenland, waarvan het tegoed ten voordeele komt van Curaçao, als b.v.

1. de meeste bankierszaken op Curaçao;
2. particulieren met beleggingen in het buitenland;
3. eigenaars van zoutpannen;
4. eigenaars van groote plantages met dividi, geitenmest, enz.

C. Zij, van wie de werkkring uitsluitend tot Curaçao is beperkt, als b.v.

1. De Curaçaosche Hypotheekbank;
2. De Spaar en Beleenbank;
3. Kooplieden, winkeliers en dergelijke;
4. Plantagehouders en tuiniers;

Zij hier dan tevens gezegd, dat op Curaçao in den regel niet wordt gespecialiseerd; de schoenmaker verkoopt in zijn winkel snuisterijen, de apotheker parfumerien, en bankiers hebben naast hun bankzaken uitgebreide goederenwinkels, fabrieken, enz. Eene scherpe afscheiding der categorieën is dus onmogelijk.

Nu het terrein is verkend, kan men dieper ingaan tot details.

Bij aftrek van het cijfer van den invoer van dat van den uitvoer, neutraliseert zich van zelf de invloed van diverse elementen op de betalingsbalans.

De waarde van den invoer is geweest voor 1923 rond			f 28.230.000
die van den uitvoer:			18.140.000
Te dekken saldo dus:			f 10.090.000
waarvan moet worden afgetrokken als niet door Curaçao te betalen de invoer van de sub *A a* genoemden, t. w.			
Curaçaosche Petroleum Mij. aan kistenhout, machinerieën, olie, ledige drums voor		f 19.930.000	
Curaçaosche Mijnbouw Mij aan machinerieën voor		150.000	
en beiden aan andere zaken voor een geschat bedrag van		300.000	
Totaal dus			f 20.380.000
blijven een batig saldo van:			f 10.290.000
waar tegenover staat:			
Voor te betalen vracht, onkosten, enz. bij uitzending naar Curaçao: 20% van f 7.850.000 (totaal invoer na aftrek van f 20.380.000:		f 1.570.000	
het bedrag van den uitvoor niet komende ten voordeele van Curaçao: door de Cur. Petr. Mij.:		14.380.000	
door den Cur. Mijnbouw Mij:	f 1.860.000		
verminderderd met dividenten toekomende Cur. aandeelhouders:	60.000	1.800.000	
			17.750.000
zoodat de andere bronnen verder te dekken hebben:			f 7.460.000
Een niet te versmaden bron is de verkoop buiten statistiek aan doorkomende reizigers, enz, waarvan het bedrag der waarde gesteld mag worden op niet minder dan		f 750.000	
bij een verkeer met ongeveer 10.000 passagiers uitgaande en binnenkomende per jaar: dit bedrag moet dan nog minstens met		400.000	
worden verhoogd, daar, zooals ik van bevoegde zijde verneem, nog tal van uitvoeren niet als zoodanig op gouvernementsstatistieken voorkomen.			
Het uit te trekken bedrag is dan:			1.150.000
		Blijvende	f 6.310.000

Het saldo der betalingen van de *Cur. Petr. Mij* is volgens hetgeen in de pers is gepubliceerd f 3.000.000 en van de *Mijnbonw. Mij.* 700.000 welke cijfers ik maar als juist aanneem.

Voor de stoomvaartmaatschappijen is het onjuist de saldi betalingen te nemen voor de betalingsbalans, aangezien toch in deze haven een groot aantal doortrekkeude vreemdelingen hun passage koopen en betalen en de bedragen daarvan ook moeten worden gebracht in het credit van de betalingsbalans. Als basis aannemende het bedrag van f 400.000 — als saldo betalingen van de *K. W. Maildienst,* zullen de saldi betalingen van alle andere deze haven aandoende stoomschepen gezamenlijk gewis dat bedrag overtreffen. Ik stel dan dat gezamelijk bedrag voor alle deze haven aandoende stoomschepen buiten de saldobetalingen van de *Cur. Scheepvaart Mij,* die ik aanneem als reeds begrepen te zijn in het saldo der betalingen van de *Cur. Petr. Mij.)* op f 900.000 en vermeerder dit bedrag met hier doortrekkende reizigers betaalde passages op 100.000

Samen 1.000.000

Het vreemdelingenverkeer is, het blijkt reeds uit hetgeen hier is gezegd, belangrijk.

Behalve voor den aankoop van passages en goederen, waarmede reeds onder andere hoofden rekening is gehouden, wordt door de vreemdelingen in clubs en restaurants, huur van automobielen, enz. veel geld uitgegeven. Niet onbelangrijk is het bedrag door genezing zoekenden hier aan hospitalen en medici betaald. Ik overdrijf zeker niet, als ik het gezamenlijk bedrag dan stel op zegge f 500.000

Talrijk zijn de Curaçaonaars in het buitenland, die hier verblijvende ouders en familieleden onderhouden. Die in dienst zijn van de hier vertegenwoordigde vreemde stoommaatschappijen laten de verstrekkingen misschien geschieden door de agentschappen der maatschappijen, het bedrag dier verstrekkingen komt dan reeds voor in de saldi betalingen der stoomvaartmaatschappijen. Zeer velen echter zijn in dienst van hier niet vertegenwoordigde maatschappijen, zij sturen wissels op banken voor de familie. Ook op tal van andere wijzen worden onderstanden verstrekt en wijs ik hier slechts op de remises der ouders van de kinderen, ten getale van ongeveer 100, in het meisjes Pensionaat op Welgelegen. Ik zal, om geen te hoog cijfer te nemen, het bedrag der onderstanden schatten op 400.000.

Curaçao, door de natuur met een prachtige haven bedeeld is anders arm aan middelen om in de behoefte der bevolking te voorzien. De eenige rendeerende mijn is zoo goed als totaal in handen van buiten Curaçao gevestigden. Landbouw en veeteelt hebben niet veel te beteekenen; zoutwinning is thans niet bijzonder loonend. De zeilvaart, vroeger een voorname bron van inkomsten, ligt thans stil en wordt door de stoomvaart verdrongen. Groote bedrijven zijn er niet. Geen wonder dus dat Curaçaosch kapitaal in het buitenland moet worden belegd; slechts een klein gedeelte daarvan kan hier door tusschenkomst van de Curaçaosche Hypotheekbank en de Spaar- en Beleenbank en andere bankierszaken vastgezet, of door houders zelf rendabel worden gemaakt.

Voor belegging wordt door heel enkelen hun toevlucht genomen tot Nederlandsche effecten; in verhouding zal de belegging in Amerikaansche effecten en waar in de naburige republieken, zelfs bij heel goede waarborg, de rentevoet veel hooger is dan in Europa of Noord-Amerika, worden veel beleggingen in de naburige landen gedaan tegen rente varieerende van 5 tot 15% per jaar. De deposito's bij bankiers zullen wel voor een groot gedeelte aldus belegd zijn. Curaçao neemt ook deel aan groote zaken in omliggende landen; men is gewoon hier aandeelen in buitenlands op te richten fabrieken- en landbouwondernemingen, aldaar te bouwen spoorwegen, kaden, enz. te plaatsen.

In het Koloniaal Verslag is een staat opgenomen aantoonende de belastbare inkomens.

Als men die staat even nagaat en men weet, dat zoo goed als alle groote kapitalen belegd zijn in het buitenland, dan vraag ik mij af, waarop toch berusten kan de berekening van den Voorzitter van de Curaçaosche Bank, tevens Administrateur van Financiën, dat de interesten en dividend van beleggingen in het buitenland geschat moet worden op f. 150.000 voor een betalingsbalans.

Het juiste cijfer te vinden is heel moeilijk, ja onmogelijk, doch mag dit bedrag nimmer voor de Curaçaosche Betalingsbalans gesteld worden op minder dan 750.000 het werkelijk bedrag zal enorm hooger zijn en is misschien f. 1.000.000, dichter bij het juiste cijfer. En dan kom ik reeds te staan voor een surplus onzer betalingsbalans van f. 40.000

waarbij nog komen moet:

Subsidie van het Moederland ter dekking van het nadeelig saldo der begrooting. Salarissen en soldijen van den Gouverneur en de militaire bezetting, na aftrek van delegaties Het bedrag van goederen hier ingevoerd door het garnizoen, doch niet bestemd om te worden verkocht aan officieren en soldaten, te stellen gerust op zegge:	500.000
Ik kom tot een saldo tegoed van ongeveer: voor onze betalingsbalans.	540.000
Ik trek daarvan af: Remises naar het buitenland door de elementen sub *A b* genoemd, geschat globaal op	100.000
en houd nog over	440.000

Ik geloof, dat ik met mijne cijfers niet alleen voorzichtig, maar zelfs te bescheiden ben geweest, en toch kom ik tot het resultaat, dat de betalingsbalans van Curaçao niet alleen een sluitende is, maar ook een batig saldo afwerpt, wat trouwens door een ieder moet worden erkend, die zich rekenschap geeft, van wat hier omgaat.

Doch ook voor de naaste toekomst is eene sluitende betalingsbalans gewaarborgd. Wij verkeeren in een centrum, dat opkomt en ons voor hare ontwikkeling voorloopig nog noodig hebben zal. Er is geen enkele reden om aan te nemen, dat in de naaste vijf jaren de toestand hier zoodanig zal zijn veranderd, dat Curaçao met ondergang zal worden bedreigd, integendeel. Laten wij hopen, dat dan in dien tijd maatregelen zullen zijn getroffen tot opheffing van het door den oorlog verzwakte Europa, dat de valuta van Nederland geheel gewaarborgd zijn zal en dat dan noch bij u noch bij mij noch hier noch in Nederland eenige vrees zal hoeven te bestaan voor inzinking dier valuta.

Lukt het de opheffing van Europa tot stand te brengen geleidelijk en zonder schokken, heeft alles dan een rustig verloop, dan zal het den Nederlandschen kopstukken in het finantiewezen niet moeilijk vallen den gulden te niveleeren met de beste muntsoorten; de gulden zal dan wel pari zijn met goud en de door mij voorgestelde maatregel verliest haar reden van bestaan. Niemand zal er verder over spreken.

Doch, wat, als gebeurt wat geen van ons zeker wenscht te zien gebeuren, als het blijkt dat het niet mogelijk is geweest den Nederlandschen gulden zijn goudwaarde te doen behouden en de koopkracht daarvan teruggaat tot fls. 0.80 goud?

Wat zal daarvan het gevolg zijn voor onze betalingsbalans?

Het door Curaçao aan het buitenland te betalen bedrag voor invoer vermeerderd met vracht, enz. zal dan niet meer zijn fls. 9.420.000 maar kan dan alleen betaald worden met fl. 11.775.000

maar de uitvoer als per statistiek ten bate komende van de Curaçaosche balans en groot	1.900.000	
en de uitvoer buiten statistiek geschat op	1.150.000	
alsmede de dividenden van de Mijnbouw Mij. ten bedrage van	60.000	
Samen	fl. 3.110.000	
zullen dan ook een hooger cijfer aantoonen en wel		3.887.500
Blijvende ter dekking		7.887.500
In dezelfde verhouding dienen dan ook verhoogd te worden de volgende activa van de balans: Passagegelden van vreemdelingen, die door de stoombootvaartmaatschappijen evenals in den oorlog, zullen worden vastgesteld op goudbasis	100.000	
Rente van in het buitenland belegde kapitalen:	750.000	
Vreemdelingenverkeer	500.000	
Onderstanden uit het buitenland	400.000	
Samen	fl. 1.750.000	
die dan wordt		2.187.500
Blijvende ter dekking		5.700.000
Om tot een evenredige verhooging der andere cijfers te kunnen komen, zullen daarbij geïnteresseerden de door hen te betalen loonen in verhouding moeten verhoogen; zij zullen voor elken gulden nu betaald fl. 1.25 moeten uitkeeren. En hier beginnen de misères, dit weet trouwens een ieder, die evenals ik, in de gelegenheid is geweest van nabij de toestanden te zien, waar loonen in gedeprecieerd geld worden vastgesteld. De strijd tusschen werkgever en werknemer begint, gene denkt dat hij te veel betaalt, en ziet het oogenblik aangekomen om een compensatie te krijgen van hetgeen hij volgens zijne inzichten te veel uitgeeft; deze is vast overtuigd dat hij te weinig ontvangt bij de duurte van levensmiddelen, kleeren, enz. Aan de ontevredenheid komt nooit een einde. De saldibetalingen zullen dan daarom voor mijne berekening voorloopig ongewijzigd moeten blijven; zij bedragen na aftrek van passagegelden,		4.600.000
en komen wij te staan voor een deficit van		fl. 1.100.000

waartegenover subsidie van het Moederland, kosten van het garnizoen enz. in het niet verzinken.

De aftakeling begint, de ontevredenheid in het land zal groot zijn, en wie zal dan de gevolgen kunnen voorzien?

De schuldenaar in het buiteland zal ons met gedeprecieerd geld betalen. Volgens onze wet toch moet de betaling eener schuld, als de plaats van betaling niet bij de overeenkomst is bepaald en het ook niet geldt de levering eener zekere en bepaalde zaak, geschieden ter woonplaatse van den schuldeischer.

De schuldenaar in het buitenland betaalt dus op Curaçao persoonlijk of door een gemachtigde zijn schuld aan den hier gevestigden schuldeischer; betalingen hier zullen kunnen geschieden in Nederlandsch courant, met zilver dus a pari. De omzetkoers van de schuld van vreemd courant tot guldens Nederlandsch Courant zal door den schuldenaar worden gesteld op die van den dag, waarop de verbintenis is aangegaan; b. v. voor reeds bestaande verbintenissen op de tegenwoordige koersen.

Op elke weigering door den schuldeischer om de betaling aan te nemen, volgt de gerechtelijke consignatie door den schuldenaar of door diens gemachtigde namens hem.

Aan den Curaçaoschen schuldeischer staat thans den weg van rechten vrij, dat glibberig terrein, waar interpretatie zoo velen reeds heeft doen tuimelen. Dat recht moet worden gezocht in het buitenland, waar de persoon en de goederen van den schuldenaar zijn om tot executie te kunnen geraken en men staat dan voor alle mogelijke verrassingen van vreemd recht toegepast door vreemde rechters.

Wie zal dan in staat zijn de oplossing te vinden, als het gedupeerde volk bij de banken komt om zijn goed geld aldaar belegd te halen en afgescheept wordt met den gedeprecieerden zilveren gulden?

Wie, die dat volk dan tegenhoudt zelf zijn recht te zoeken, als zijn regeering daartoe gewaarschuwd, verzuimd heeft voor zijn belangen te zorgen?

Waar is de Nederlandsche wetgever, die op zich de verantwoordelijkheid durft te nemen, om den tegenwoordigen toestand te bestendigen op gevaar af Curaçao mee te sleepen in den gapenden afgrond?

***

De invoer van zilver moet verboden worden; zoolang dit niet is geschied kan van een verlaging van den wisselkoers van den gulden op Holland als noodig mocht blijken, geen sprake zijn. De vrije invoer van zilver maakt dit onmogelijk, omdat men zich niet kan ontdoen van de zilverbasis.

Wat nu als bij eventueele daling van den Nederlandschen gulden de door mij aanbevolen maatregelen is toegepast?

De schommeling van den gulden is dan uitgesloten; hij zal zich ongeveer pari houden met goud voor transacties met het buitenland.

De cijfers van de betalingsbalans ondergaan geen veranderingen; de salarissen en loonen blijven wat zij nu zijn, de prijzen eveneens. Ik laat buiten bespreking oscilatorische schommelingen van enkele percenten.

Gedeprecieerde buitenlandsche valuta zullen bij wisseltransacties dalen in waarde, doch geeft dit voor transacties in dit land geen verschil; de prijzen der waren in het land met gedeprecieurd valuta zullen daar ook in verhouding moeten stijgen.

De sub *A* en *B* genoemde categoriën, die geld hier moeten overbrengen om hunne uitgaven te dekken en door trekkingen daarin zullen moeten voorzien als de invoer van zilver wordt verboden, hebben voor hunne in het buitenland verkochte waren, voor berekende vrachten geen gedeprecieerde Nederlandsche guldens pari met goud ontvangen; bij hunne transacties hebben zij behoorlijk rekening gehouden met daling en stijging van valuta. Als opbrengst van producten, vrachten, enz., door hen wordt omgezet in Nederlandsche guldens, dan krijgen zij de compensatie voor de depreciatie dier guldens door de hooge koers van de om te zetten valuta. Ook als zij in Nederlandsche guldens verkoopen of verhuren, zullen zij rekening houden met die depreciatie. Voor eene herziening der hier betaalde salarissen en loonen bestaat dan geen aanleiding, eene wrijving tusschen werkgever en loontrekkenden is dan uitgesloten.

Blijft dan ter beoordeeling de invloed op uitgaven voor gouverneur, garnizoen, enz., en op de subsidie van het Moederland.

Om tot dekking dier uitgaven te komen, zullen als de waarde van den Nederlandschen Gulden daalt en de gulden hier pari met goud blijft, door Nederland meer guldens moeten worden overgemaakt, doch niets is minder juist dan de bewering, dat Nederland dan meer uitgeeft; de uitgaven toch blijven hetzelfde.

Voor den aankoop der goederen bestemd voor het garnizoen zal Nederland als de Nederlandsche gulden hier onder pari gaat of pari blijft, meer moeten betalen, daar de prijzen ter plaatse van aankoop toch zullen stijgen. Ten aanzien van salarissen en soldijen zal, ook dan als de gulden hier pari blijft en aankoop van goederen zijn koopwaarde verliest, de eisch tot nadere regeling der salarissen hier en in Nederland niet uitblijven; *Nederland zal dan ook in meer of mindere mate moeten bijpassen.*

Betalingen te doen uit de Nederlansche begrooting geschieden met Nederlansch geld, wat ook de waarde daarvan zij; de Nederlandsche begrootingswetgever zal dan echter vermoedelijk toepassen wat andere landen reeds in de praktijk gedaan hebben, d. i. de betaling van dat gedeelte der salarissen dat hier moet worden uitgegeven voor levensonderhoud in gulden pari en de rest, d. i. wat opgespaard kan worden in gulden tegen den wisselkoers op Nederland. Eene vermeerdering van het aantal uit te geven Nederlandsche guldens is echter onvermijdelijk voor Nederland bij daling van zijn valuta. De oorzaak is de waardevermindering der valuta zelf. Maar men houde er rekening mede dat bij niet invoering van den voorgestelden maatregel de hier door daling van den gulden veroorzaakte malaise eenige der bronnen van inkomsten der Curaçaosche begrooting aanmerkelijk minder zal doen worden. Zoo zal b. v. voor de inkomstenbelasting de thans geldende schaal niet meer kunnen worden toegepast; men denke slechts aan hen, die van een vast salaris moeten leven, dat niet evenredig met de daling is verhoogd.

Zal de Nederlandsche wetgever door niet toepassing van den voorgestelden preventieven tijdelijken maatregel Curaçao aan het dreigend gevaar blootstellen ter wille van het betrekkelijk onbelangrijk verschil in de overmaking van subsidie of uit sentimenteele overwegingen? De billijke, verstandige, royale Nederlandsche wetgever, die wij uit onze geheele geschiedenis kennen, is nog niet ontaard tot een kleingeestig en bekrompen wetgever, hoe ook de nood hem dwingt tot zuinigheid.

Men beseffe ook, dat op den Curaçaoschen wetgever de verplichting rust, als straks de huishoudelijke begrooting hem wordt voorgelegd, met ernst die te onderzoeken en aan te geven, waar ook hier bezuinigingen kunnen worden toegepast, die de subsidie tot een minimum reduceeren. De Curaçaosche wetgever zal zijn stem niet onthouden aan billijke voorstellen, die de inkomsten zullen doen stijgen.

Als een beroep worde gedaan op de elementen, die gewicht leggen in de schaal onzer betalingsbalans, men trede als één man voor en verklare het zijne bij te willen dragen om de schuldenlast van het Moederland te verlichten. Er is dan geen plaats voor „slackers".

* * *

Ik hoop, dat ik mij duidelijk heb uitgesproken.

De maatregel door mij voorgesteld heeft ten doel behoud van het Nederlandsche courant met goud als basis, zoolas hier ingevoerd in 1901, niet afscheiding daarvan. Ik wil voorkomen den wankelenden toestand van vroeger, die dreigt als gevolg van een onzekere basis voor de munt.

De maatregel is preventief en lost zich later van zelf op als de koers van den Nederlandschen gulden stabiel wordt, zij is niet een maatregel tot schepping van een Curacaosch Courant door alle tijden heen.

Hiertoe vraag ik uw aller steun.

Mijn doel is niet benadeeling van welk ook hier vertegenwoordigd belang, integendeel ik streef naar voorkoming van een dreigende catastrophe; ik wil, nu het nog tijd is, nu de gemoederen nog bedaard zijn, aanpakken en billijke regelingen treffen, die vermijden zullen de beroeringen, die anders zullen moeten volgen.

De invoering van den voorgestelden maatregel mag verder niet op zich laten wachten. Het Koloniaal Bestuur en de Nederlandsche wetgever zullen hun plicht niet verzaken. Elke poging tot oppositie moet doodgetrapt worden.

Doch, mocht ik mij in mijne berekeningen hebben vergist, mocht aan mijn plan een fout kleven, men toone het mij en het *„Peccavi"* zal dan niet uitblijven.

Naschrift.

In de vergadering van de Bank is de vraag geopperd, of voor de betalingsbalans bij het passief niet moet worden opgenomen het bedrag der in het buitenland op beleggingen gekweekte rente, die niet naar Curaçao wordt overgemaakt, doch belegd wordt in het buitenland; of beleggingen in het buitenland in het algemeen niet onder het passief moeten voorkomen. Waarschijnlijk zal dit ook bij het opmaken van een „betalingsbalans" moeten worden gedaan, misschien ook als een sluitpost. De theorie der betalingsbalans heb ik niet onderzocht.

Echter reeds bij den aanvang van wat ik in de vergadering gezegd heb, blijkt mijn twijfel of een betalingsbalans in den werkelijken zin des woords als maatstaf mag worden genomen voor de bepaling der soliditeit van de rekenmunt.

Dat zulks niet het geval kan zijn, is duidelijk, als men bedenkt, dat invoeren van goud om te dienen als dekking van papier, als versterking dus van het muntwezen, op een betalingsbalans onder het passief zal voorkomen en niet op het actief, als de verrekening van het ingevoerde goud geschiedt met gedane belegging in het buitenland; belangrijke invoeren kunnen maken, dat de betalingsbalans van de kapitaalkrachtigste natie over een zeker tijdperk sluit met een tekort.

De keuze der betalingsbalans om daarmede de onmogelijkheid of de mogelijkheid van het behoud van het Nederlandsch courant met goud als basis hier te bepleiten, is niet van mij uitgegaan. Ik heb slechts met die balans, als leiddraad door anderen genomen, de bewering willen weerleggen, dat de rekening van Curaçao thans sluit met een tekort, dat toont op achteruitgang in welvaart als oorzaak voor depreciatie der rekenmunt.

Als men met belegging in het buitenland rekening wil houden, men onderscheide dan: 1o. de beleggingen van hen, die hier tijdelijk verblijven en gerekend moeten worden als te vallen onder mijn categorie *A b* der elementen, die invloed hebben op de betalingsbalans; en 2o. de beleggingen door hen, die hier voor onbepaalden tijd gevestigd zijn. Men wijzige de door mij gegevene cijfers en sluite de balans.

De Curaçaosche betalingsbalans zal, zoolang de welvaart duurt, een min of meer sluitende balans zijn. Vermeerdering van vermogen zal zich hier openbaren door den aanbouw van eenige huizen, vermeerdering van kadefront en dergelijke werken van niet te grooten omvang, zooals op dit oogenblik hier is waar te nemen. Doch niemand, die het in zijn hoofd krijgt, een groote hoeveelheid specie op te potten of groote voorraden stapelproducten in te voeren.

De Curaçaonaar is practisch en modern; hij kan hier zijn geld niet gebruiken, ziet over zijn grenzen het middel tot rendabele belegging daarvan en gaat er toe over. Het gevolg is, dat als alle cijfers van de betalingsbalans met juistheid zouden kunnen worden opgegeven, de balans daardoor worden zal een, die ten naaste bij sluit.

Financieele kroniek.

De hernieuwde stijging van den dollarkoers (2.65—2.70), thans (19 Januari) gelukkig door een daling gevolgd, heeft in de afgeloopen week in sommige kringen eenige beroering teweeg gebracht en een tweetal leidende persoonlijkheden op financieel en economisch gebied, (MR. VISSERING, den president der Nederl. Bank en MR. TREUB, den oud-minister), naar de pen doen grijpen. Uit dit laatste zou men kunnen afleiden, dat de ongerustheid zich ditmaal vooral van de regeeringskringen heeft meester gemaakt, want wij zullen de plank wel niet ver mis slaan, wanneer we in het samenvallen van de publicatie van Treub's brochure en de verklaringen van Vissering geen toeval zien.

De heer TREUB, die sinds den oorlog als econoom vermaardheid heeft verworven, schijnt ook vroeger wel eens te zijn uitgenoodigd om op de golven van onrust zijn olie te gieten en de vorm waarin hij het ditmaal deed, bewijst wel, dat het de bedoeling is vooral de oppervlakkige massa een hart onder den riem te steken. En de heer VISSERING mag, zoowel om zijn leidende functie in ons financiewezen als om zijn qualiteiten wel de meest gezaghebbende financier van onzen tijd genoemd worden. Of het noodig was, dat deze beide heeren zich over het gevaar der inflatie uitspraken, kunnen we niet ten volle beoordeelen, allicht, hadden ze er aanwijzingen voor, welke ons niet bekend zijn, toch wagen wij het eenigzins te betwijfelen; is er niet een Fransch spreekwoord: *qui s'excuse s'accuse*? Opmerkelijk is ook, dat de noteering onzer beleggingswaarden onder den stijging van den dollarskoers niet noemenswaard geleden heeft. Vergelijking der koersen van 2 Januari en 16 Januari toont slechts fractioneele verschillen. Onder de tegenwoordige omstandigheden, nu de Nederlandsche Bank althans officieel geen goud afgeeft en een groot deel onzer bankbiljetten, in het buitenland wordt gehouden, zijn fluctuaties in den guldenkoers niet te vermijden en op zich zelf niet verontrustend.

***

We zouden geen aanleiding hebben om op *de beschouwingen van den heer Treub* in te gaan, zoo daarin geen uitspraken voorkwamen, waarmede wij het absoluut oneens zijn, en die ten onrechte een blaam werpen op hen — als bekend behooren wij daar ook onder — die den laatsten tijd den aankoop van dollarbonds hebben geadviseerd. Dit wordt onverantwoordelijk en het psychologisch effect er van funest genoemd, omdat, is eenmaal het vertrouwen van den gulden geschokt, de depreciatie steeds grootere verhoudingen zal aannemen. Op zich zelf is dit misschien waar. Doch niet de aankoopen van dollars en de stijging van den Amerikaanschen wisselkoers zijn de oorzaak van het geschokte vertrouwen, maar omgekeerd, uit het geschokte vertrouwen vloeien die aankoopen voort en zij dienen om het particulier — en dies ook het gemeenschapskapitaal — voor de funeste gevolgen der inflatie te bewaren. Trouwens, de heer Treub zegt zelf op een andere plaats, dat bij een gerechtvaardigde vrees voor depreciatie van den gulden aankoop van buitenlandsche effecten tegen het gevaar daarvan een evenwicht zou zijn. En het is dus maar de vraag of de vrees, welke hier en daar bestaat, gerechtvaardigd is. Nu meent de heer Treub — althans hij poogt dien indruk te geven — van niet. Wanneer hij het echter over de staatsuitgaven heeft en op belastingverlaging zonder tekorten op den dienst aandringt, omdat anders van kapitaalvorming geen sprake kan zijn, schrijft hij letterlijk: „Komt het eenmaal tot kapitaalintéring *— en ik ben overtuigd dat het hier te lande daartoe al gekomen is* — dan gaat het ook hier, *indien men niet schielijk maatregelen neemt* om de ramp te verhoeden, als met een lawine". Eilieve, wanneer het dan zoo staat, geachte heer Treub, dat alleen door schielijke maatregelen het gevaar is af te wenden, is dan de vrees voor inflatie, welke tot dollaraankoopen leidt, niet gerechtvaadigd, nu het elken dag duidelijker blijkt, dat het bezuinigingsplan-Colijn op de meest onverantwoordelijke wijze wordt gesaboteerd?

Niet de vrees voor inflatie en de daaruit vloeiende dollartransactie, maar het verwekken van inflatie is onververantwoordelijk en verwekken doet niet de belegger, die op veiligheid zint, maar de Staat en de Gemeente, gelijk door den heer Vissering in zijn verklaring uitdrukkelijk gezegd, zooals we hierboven zagen, ook door den heer Treub toegegeven wordt. Maar wat wil men dan? Eenerzijds erkennen, dat de Staat met zijn uitgaven op een hellend vlak staat en anderzijds den belegger en zijn adviseurs verwijten dat zij met dien gevaarlijken stand rekening houden?

Dat is immers de grootste inconsequentie, welke men zich denken kan en ook is het nog niet eens in het belang van den staat, want ingeval het werkelijk tot inflatie komt, vormen de beleggingen in het buitenland de eenige basis, waarop een nieuw gezond muntstelsel kan worden opgebouwd, gelijk thans ook in Duitschland blijkt. Ook van het in veiligheid brengen der beleggingen geldt, dat hij die spaart, dit niet alleen doet ten voordeele van zich zelf, maar tevens van de gemeenschap. Laat men zich toch over die dollaraankoopen niet ongerust maken, want hierin schuilt het kwaad niet, ze zijn gevolg, kunnen nooit oorzaak worden; de verzekering van een gebouw tegen brandschade vergroot niet het brandgevaar.

***

De heer Treub zegt in zijn brochure nog heel wat meer dingen, die aanvechtbaar zijn. Zoo wordt bijv. de enormiteit door hem gedebiteerd, dat „de beurs overal en altijd zoo goed als uitsluitend met het heden rekent". Wat zegt U, mijnheer Treub? Met het heden? Waar haalt U het vandaan! Zoo er één instituut is, dat van de toekomst leeft, is het de effectenbeurs. Juist omdat het de toekomst verdisconteert, laat het den dollar tot boven pari stijgen.

De koersen van vele industriëele aandeelen zijn belangrijk gemonteerd, niet omdat de toestand in bedrijven zooveel beter is dan een halfjaar geleden, maar voornamelijk omdat men betere toestanden *verwacht*. Waarom stijgen Russische fondsen? Omdat Wijnkoop in naam van Lenin gemachtigd is de coupons te betalen, of omdat men in een zeer verre toekomst een regeling inzake de Russische schulden verwacht? En is de noteering van vele cultuurwaarden niet reeds gebaseerd op dividenden, welke eerst over een half jaar of over anderhalf jaar worden uitgekeerd? Maar wij moeten van Treub's brochure afstappen om ook nog iets van Visserings verklaring te zeggen.

***

De heer VISSERING is een man van de werkelijkheid, die de dingen ziet en zegt zooals ze zijn. Hij maakt ze niet slechter, doch ook niet mooier. En ook in zijn verklaring voor de *Koninklijke Academie van Wetenschappen* heeft hij het kind bij zijn naam genoemd. Meer dan eens heeft hij Staat en Gemeente gewaarschuwd bij de overmatige uitgifte van vlottende schuld en er schijnt indertijd reeds een klein conflict tusschen hem en den minister van financiën te zijn gepasseerd. Openlijk wordt thans door den president der Nederlandsche Bank verklaard, dat, zou de staat blijven voortgaan met uitgifte van vlottende schuld in een overdadige omvang, dat geheele bedrag niet door de circulatiebank zal worden opgenomen, in welk geval op den duur een verschil zou ontstaan tusschen den z.g. bankgulden en den Staatsgulden.

Met andere woorden, de Nederlandsche Bank zal tot elken prijs trachten den door haar uitgegeven gulden voor inflatie te behoeden, wil de

Staat dan op andere wijze in het benoodigde geld voorzien, dan zal hij zijn schuldbrieven of zijn staatsgeld elders aan den man moeten brengen, met het gevolg dat de staatsschuldbrieven of het staatsgeld tegenover het bankpapier der Nederlandsche Bank zal deprecieeren, evenals er thans een groot verschil is tusschen de Rentenmark en de Papiermark. Dit is een ernstig woord·

En voornamelijk tot de regeering gericht.

Moge het zijn uitwerking hebben, ook in de Tweede Kamer, die nog altijd meent, dat zij met praten ons land uit het financieele moeras kan helpen.

(De Gelderlander.)

Berichten uit de Kolonie.

Drinkwater-voorziening.

Met het SS. *Commewijne* 4 April wordt alhier verwacht de mijn-ingenieur, De Puy, ter assistentie van den Heer Ir. Molengraaff voor de totstandkoming van de drinkwatervoorziening alhier.

Toeristenbooten.

A. s. Vrijdag 7 Maart komt voor den 2en keer de toeristenboot *Orca* van 550 voet lengte en 15.120 bruto R.T. met ± 400 passagiers in onze haven en Maandag over 8 dagen 10 Maart zal de *Empress of Britain* van 549 voet lengte en 14.189 bruto R.T. met 460 passagiers aan boord eveneens op zijn tweede reis onze haven een bezoek brengen. Beide booten blijven ongeveer 12 uur in onze haven.

De Fransche Kabel.

Ter nadere regeling van de overname van den Franschen Kabel door de *All-America Cable Cy* vertoefde de vorige week hier de Heer Ernest Cummings, vice-president dier Mij. Hij is nu in Caracas om over die zaak met de Regeering van Venezuela te onderhandelen, waarna hij hier weer terugkomt om ook met het Bestuur onzer kolonie in overleg te treden. Het is zoo goed als zeker, dat de tarieven belangrijk zullen verlaagd worden. Ook zal het materiaal van de kabel, dat al de gebreken van den ouderdom vertoont, grondig hersteld en verbeterd worden.

Ontvangen

Van den Heer Manuel Pinedo alhier een reclame voor rubber sport- en badschoenen *Artco*, waarvan de Heer M. P. agent is.

~~Van de firma Morris Curiel & Co alhier een altijddurende kalender,~~ reclame voor de *Cossages Soaps*, waarvan die firma de alléén-verkoop alhier heeft.

Ons bedreigd muntstelsel.

Deze voor onze kolonie zoo belangrijke kwestie wordt van alle kanten bezien.

De rede van den Heer C. S. Gorsira Jpzn. de vorige week Vrijdag gehouden in tegenwoordigheid van den Voorzitter en Directeuren der *Curaçaosche Bank*, in dit nummer onzer Courant opgenomen, is er een nieuw bewijs voor. Doch nog niet het laatste bewijs.

Gisteren middag heeft er alhier op uitnoodiging van de *Curaçaosche Bank* een gecombineerde vergadering plaats gehad van de *Curaçaosche Bank* met den Voorzitter van den *Kol. Raad*, id. van de *Kamer van Koophandel en Nijverheid* en de Directeuren van de *Cur. Petr. My.*, de *K. W. I. M.*, de *Maduro's Bank*, de *Holl. Bank voor West-Indië*, de *Cur. Handel-My.* en de Voorzitters van de *Cur. Hypotheekbank* en van de *Spaar- en Beleenbank*. Aan al deze Heeren was eenige dagen te voren een copie dezer laatste rede van den Heer Gorsira ter hand gesteld.

Het doel dezer Verg. was de opinie dezer personen en instellingen te vernemen in zake *ons bedreigd muntstelsel*, ten einde een rapport van advies ter dezer zake uit te brengen aan het Bestuur onzer Kolonie.

Een gruwelijke misdaad.

In de buurt van *Mina Scarbaai* (Morgenster) woonde een ongehuwde vrouw met 4 kinderen, waarvan het oudste 7 jaar en het jongste ± een jaar oud. Deze vrouw (31 jaar) leefde in ongeoorloofde betrekking met een weduwnaar, een bootwerker van ruim 60 jaar. Het schijnt, dat in den laatsten tijd die vrouw meermalen aan dien man had te kennen gegeven, dat zij aan die levenswijze een einde wilde maken wanneer hij niet van zins was te trouwen. Telkens scheen hij die bedreiging kwalijk te hebben opgenomen. Hij zou zelfs gedreigd hebben haar van kant te maken.

Maandagmorgen, toen die kinderen van die vrouw wakker werden en om hun moeder riepen, kregen zij geen antwoord. Zij vonden hun moeder schijnbaar in slapende houding, doch bij het hoofdeinde een groote plas bloed op den grond. Toen hebben zij de buren geroepen en heeft men den politiepost van *Cas chikitoe* er bij gehaald en kwam men tot de ontdekking, dat de vrouw reeds dood was, en hier een afschuwelijke misdaad had plaats gegrepen. De moordenaar had met een *barrete* (een ijzeren staaf of lange stootbeitel, zooals de steenspringers gebruiken bij het boren van gaten in de rots) haar een paar geweldige slagen op het hoofd toegebracht, waardoor de hersenpan verbrijzeld was. De vrouw moet zeker onmiddelijk dood geweest zijn. Want men vond het lijk in rustig slapende houding. Van een worsteling was geen spoor te bekennen. Zij schijnt haar dus in den slaap overvallen te hebben.

In den loop van den middag werd de vermoedelijke moordenaar, den man waarmede die vrouw leefde, op *Bonabista* gevat en met het lijk geconfronteerd. Eerst ontkende hij alles. Doch den volgenden dag heeft hij een volledige bekentenis afgelegd.

Goede Reis.

Met het SS. *Crijnssen* vertrekken a. s. Donderdag naar Holland verschillende fraters van het St. Thomas-College: fr. Augustinus, die eerst 8 jaar in Suriname en daarna 14 jaar in Curaçao onafgebroken verbleef, frater Theobaldus, 4 jaar in Suriname en 18 jaar in Curaçao, fr. Gerontius 19 jaar in Curaçao, fr. Canutus 14 jaar in Curaçao. Het is voor allen nu voor het eerst, dat zij zes maanden met verlof in Holland gaan doorbrengen. Wij wenschen hen een genoegelijke vacantie om weer met nieuwe kracht en frisschen moed in December hier terug te keeren en het werk te herten.

Curaçaosche R.K. Volksbond.

Vrijdag avond der vorige week hield de C. R. K. Volksbond haar jaarlijksche alg. vergadering, die door ongeveer een 300 tal mannen werd bijgewoond.

Door een plechtig Lof in de kerk van de H. Familie werd eerst dank gebracht aan God, den Gever van alle goed. De Adviseur van den Bond sprak de leden op enthusiaste wijze toe en toonde aan de hand van de tekstwoorden: *Dit is de overwinning, die de wereld overwint, ons geloof*, dat onze grootste eer en geluk ons katholiek geloof is, waardoor we de zegepraal zullen behalen. Na het lof werd het lied gezongen ter eere van ~~den H. Jozef, begeleid door het ko-~~permuziek der militairen.

Hierna vereenigden zich die groote menigte mannen in de zaal van San San Matéo, waar aan de bestuurstafel, het Hoofdbestuur met de Presidenten der secties, en van de '*Liga San Telmo*' en van de Spaarkas hadden plaatsgenomen.

De 1ste Vice-President de Heer Edward Jansen nam de leiding der vergadering om den President den Heer J. S. Sprockel en den penningmeester de Heer Cassiano en den 2n Secretaris M. Lasten met hun herkiezing geluk te wenschen en hun verdiensten in de afgeloopen 3 jaren in het licht te stellen, waarvoor de President dank bracht.

Het jaarverslag werd uitgebracht door den Heer J. M. Kroon, dat een keurig model van een jaarverslag was, waarin hij het sociaal werken over het afgeloopen jaar uiteenzette, den tegenwoordigen toestand van den Bond, het aantal leden, de verschillende alg. bestuurs-, secties- en ontspannings bijeenkomsten, die werden gehouden.

De Heer Cassiano bracht als penningmeester het finantieel verslag uit. Uit alles blijkt, dat er uitnemende krachten in het bestuur zitten en dat de Bond ook finantieel zeer sterk staat. Op het oogenblik heeft de Bond 1606 leden, waarvan 595 actieve leden (mannen) en 1011 contribueerende leden (vrouwen).

Nog verschillende andere personen voerden het woord, n.l. de Heer Mauricio N. de Jongh, de President van de Spaarkas *San Antonio*, de Heeren Johan Th. Rib, J. Hernandez wat de geestdrift steeds hooger opvoerde. De muziek der militairen zorgde voor de noodige afwisseling. Ook Dr. J. R. Arends, mede aanwezig, betrad het podium. Tot nu toe, zeide spreker, had hij het volk nog slechts leeren kennen aan het ziekbed in oogenblikken van lijden en smart. Hier zag hij het volk in vreugde en geestdrift en gaat hij trots op ons volk. Ook als geneesheer wilde hij met den Bond samenwerken en bood daartoe zijn geneeskundige hulp tot welzijn van het volk.

Ten slotte sprak de Alg. President een woord van dank tot allen, die hadden medegewerkt om dezen avond zoo schitterend te doen slagen. Het opwekkend Bondslied *Union ta haci forza* werd met geestdrift ten afscheid gezongen.

Van uitputting bezweken.

Een zekere Pedrito Scorrea, karrevoerder, die in den laatsten tijd teekenen vertoond had van niet wel bij het hoofd te zijn, was reeds sedert een dag of vier zoek geraakt. Eindelijk vond men den ongelukkige geheel uitgeput op de woeste gronden van *Hato*. Overgebracht naar den politiepost *Cas Chikitoe* overleed hij daar reeds spoedig daarna, nadat de dokter en de pastoor nog hun hulp verleend hadden.

De Amerikaansche torpedojagers.

De Etat mayor dezer schepen, die a. s. Maandag ozen haven komen bezoeken, bestaat uit:

Van *U. S. S. „Hopkins"* (DD 249) vlaggeschip van 1.215 tons, 310 voet lang,31 voet breed en diepgang *9* vt. en 4 in., snelheid 33 Mijl, gebouwd in 1920.

Commander of the squadron,
Captain C. M. Tozer
Commander, R. W. Mathewson
Lieutenant Commander,
G. J. Mc. Millin
Lieutenant, F. K. Libenow
„ E. E. Herrmann
„ (j. g.) A. J. Spriggs
„ „ G. H. Burnham
Ensign E. P. Moore
„ E. J. O'Kane

Van de *U. S. S. „Kane"* (DD 235), 1,215 tons, 310 voet lang, 31 voet breed, diepgang 9 vt en 4 in., snelheid 33 Mijl, gebouwd in 1921.

Commander J. S. Barleon
Lieutenant M. Casa
„ (j g) E. R. J. Griffin
„ „ E. R. Parker
„ „ C. T. Flannery
Ensign H. F. Pullen
„ J. R. Barbaro

Van de *U. S. S. „Humphreys"* (DD 236), 1,215 310 voet lang, 31 voet breed, diepgang 9 vt., en 4 in., snelheid 33 Mijl, gebouwd in 1921.

Commander Lieut. Com. W. H. Pashley
Lieutenant Commander,
R. G. Thomas
G. Hutchins
„ (j g) G. F. Prestwich
„ „ C. L. Sarsan
„ „ C. G. Magruder
Ensign W. A. Finn

Deze schepen blijven 12 dagen in onze haven.

Onze Begrooting voor 1924 bij den Minister.

Door den Minister van Koloniën zijn van de begrooting voor dit jaar nog *verminderd* de volgende posten:

Art. 30 Uitgaven ten behoeve v. verwaarloosde kinderen	3.700
Art. 66. Uitk. ten behoeve van het Bijzonder Ondw.	12.000
Art. 123. Nieuwe werken enz.	27.000
verminderd in totaal met	f 42.700

Curaç. Begrooting voor 1925

Voor 1925 zijn geraamd:

ONTVANGSTEN:	
Belastingen	1.439.200
Inkomsten van onderscheiden aard.	559.205
Verhoogde opbrengst van bovengenoemd als gevolg van herziening v. eenige heffingen.	130.000
	2.128.405
UITGAVEN:	2.477.811
Nadeelig verschil (Subsidie v. h. Moederland)	349.406

Het tekort (subsidie van het Moederland) bedroeg in de jaren:

1918:	fl.	887.467
1919	„	1.169.459
1920	„	1.269.250
1921	„	1.049.483
1922	„	719.179
1923	„	283.765
1924 *(geraamd)*	„	557.730
1925 *(geraamd)*	„	349.406

Garnizoen.

Naar wij vernemen is tot opvolger van Majoor C. van Roggen, die begin Mei a.s. repatrieert, als commandant van het garnizoen benoemd Kapitein Ridder, die eind April hier verwacht wordt.

Officieele berichten.

De Gouvernements-beschikking, waarbij Antigua wegens pokken besmet is verklaard, is ingetrokken.

Aan den onderwijzer, hoofd der Emmaschool C. J. Krijt is tot verder herstel van gezondheid een week verlofsverlenging verleend.

Aan den kolonialen ontvanger P. L. Gorsira is tot verder herstel van gezondheid tien dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse H. M. Spoor is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De infanterist A. H. Wels is werkzaam gesteld bij de politie als agent 2de klasse.

De heer E. Irausquin beheerder van de gouvernements-boekerij en leeszaal, is tevens belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaalen schoolmuseum op Curaçao.

Tennis-wedstrijd Carácas—Curaçao.

De uitslag van dezen tennis-wedstrijd tusschen de kampioenen van Carácas en Curaçao om den wisselbeker *„Henriquez"* is geweest, dat de Club *Paraiso* van Caracas de zege behaald heeft, zoodat de wisselbeker ook voor dit jaar weer te Carácas blijft.

De wedstrijd heeft duidelijk bewezen, dat de tennisspelers van Carácas verreweg de baas zijn.

La Fama-Tennis-Club.

Morgen middag houdt deze Club op haar sportterrein van *Monteberde* haar eindwedstrijd.

De Redactie brengt haar beleefden dank voor de hoffelijke uitnoodiging tot bijwoning van de afternoon-thea bij die gelegenheid.

Allen op tijd.

Door de Directie van de C. P. M. is aan het hoekhuis Handelskade — Waaigaat, ter plaatse waar de motorbooten van de *Isla* geregeld afvaren en aanleggen, een groote klok onder het balkon aangebracht.

Volgens de aanwijzing van deze klok zullen de booten precies op tijd afvaren. Een ieder belanghebbende houde daar ter dege rekening mede.

Achter slot.

Een Venezolaan heeft deze week op een nacht den Seinwachter van fort Nassau, terwijl deze zich naar zijn post begaf, in het omtrek van het fort van zijn geld, bril en horloge beroofd, welke voorwerpen hij daarna getracht heeft te gelden te maken. De dader is in hechtenis.

Marktberichten.

Van den 11 tot den 25sten Januari was de stand der Curaçaosche exportartikelen op de markt te New-York:

Dividivi: De handel is in dit artikel zeer stil. Men vertrouwt evenwel, dat de opleving in den handel van runderhuiden een gunstigen invloed zal uitoefenen op den handel in looistoffen. In den laatsten tijd had verkoop van eenige partijen plaats. De prijs van 38 doll. per ton is slechts nominaal.

Geitenvellen: In de laatste veertien dagen werden er alleen eenige belangrijke partijen geitenvellen, afkomstig van Rio-Hacha en Barquisimeto verkocht. De laatsten tegen 30ct.

Overigens ging er niets op de markt om. De prijs voor vellen uit onze kolonie is nominaal 22 tot 24 cts.

Aloë: Nog geen verandering.

Geen enkele partij aloë werd verkocht. De koopers hebben zich geheel en al van de markt teruggetrokken. En de voorraad van 1500 kisten is in depôt opgeslagen, De partijen, die hier reeds zijn aangekomen en wat er op de plaats van herkomst nog in voorraad is bewijzen duidelijk, dat in plaats, dat de laatste oogst nog niet de helft van een normale oogst zou bedragen hebben, deze integendeel even overvloedig, misschien nog wel grooter is geweest dan een normale oogst.

Bekendmaking.

De verkoop van Jumeelen en van Gouden en Zilveren voorwerper, ter Spaar en Beleenbank van Curaçao beleerd van den **5 Mei** af tot en met **31 December 1922**, onder **No. 3608 D** tot en met **No. 5237 E**, zal plaats hebben op Donderdag den 7den Maart a. s. en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 1 Maart 1924.

De Voorzitter

6 H. J. Cohen Henriquez

Politieke film.

XLIV.

Lenin — alias Iljits Wladimir Teljanof — literator, revolutionair, anarchist, Bolsjewiek, Russisch dictator, is niet meer. Een natuurlijke dood, bloeduitstorting in de hersenen, maakte een eind aan dit „verdienstelijk" leven. Meermalen reeds had het bericht over zijn verdwijnen van deze aarde gecirculeerd door de pers van alle landen en een gevoel van vreugde gewekt in de harten van miljoenen, omdat de hoop verrees op een eindelijke staking der gruwelen en moordpartijen onder het gemartelde Russische volk en een nieuw dageraad kon beginnen te gloren, die een weldadige vredeszon zou aankondigen. Doch Lenin, hoe vaak „doodgeverfd" bleef leven en zijn funesten invloed op den gang van staatszaken uitoefenen. Thans nu de vader van het huidig geslacht der communisten in werkelijkheid is begraven, slaakt de ordesgezinde wereld een zucht van verlichting.

Immers wanneer de thans levende menschheid, niet overtuigd door de in een verder verleden liggende historische feiten van reactionair geweld en revolutionaire krachttoeren, één bewijs wilde voor zich hebben waartoe een volslagen ongeloof en Godsverzaking met vertrapping van alle zedelijkheidswetten en moreele factoren consequent leiden moet, dan zullen de bloedbedropen bladzijden der Russische historie over de laatste zeven jaren haar wel de oogen hebben geopend. Want met ijzeren logica heeft deze tiranniek heerscher de lijnen doorgetrokken van de beginselen, die hij jaren lang vóór hij naar de macht greep, aan zijn volgelingen had voorgepredikt.

Het czaristisch regiem, waaronder Rusland eeuwen lang den nek moest krommen, had het volk doen uitzien naar bevrijders van dit juk en tevens gevormd tot kneedbaar materiaal in handen van wereldhervormers als Lenin. Doch de uitkomst heeft bewezen, dat de theorie dezer revolutionaire dwepers gelijk is aan de goudfonkelende appel aan den oever der Doode Zee, lokkend door uitwendige schoonheid, van binnen vol grijsgrauwe asch. Toen daden vorm en gestalte gaven aan de gepredikte leer, en het onheil in volle zwaarte over het uitgeputte volk neerviel, kon het Russische volk met reden klagen, dat de Czaar met roeden had getuchtigd, doch het nieuwe regiem der Volkscommissarissen hen geeselde met schorpioenen.

Wij wenschen de lange lijdensstatie dezer gemartelde natie niet opnieuw na te gaan; het is voldoende bekend, hoe sinds Maart 1917 haar het kruis niet van de schouders is genomen. Berooving, mishandeling, moord en verbanning zijn de wapenen geweest in handen van dezen, alle goddelijke en menschelijke wetten vertredenden, despoot, die een zee van ellende en hongersnood heeft doen golven over het eens zoo rijke welvarende land.

Is het dan geen kaakslag in het aangezicht der beschaving, dat aan zulk een onmensch, terwijl zijn eigen volk nog bloedt uit ontelbare door hem geslagen wonden, een vorstelijke begrafenis wordt bereid zooals aan weinige ware heerschers, vaders van hun volk, ten deel valt? Het moet toch weerzinwekkend aandoen te lezen hoe een miljoen personen langs het lijk defileerde, hulde brengend aan het stoffelijk overschot van dengene, die hun eigen beul is geweest. In naam der buitenlandsche delegaties legde de Duitsche gezant, graaf von Brockdorff Kuntzau een krans op de kist; de muziek speelde de treurmarch van Chopin, het Requiem van Mozart, waarin wel de echo vernomen werd van het klaaglied van een volk in- uiterste ellende; ten slotte de internationale, de eeuwige „toekomstmuziek." Daarna werd de laatste order van Lenin vóór zijn dood voorgelezen, waarin hij het proletariaat der geheele wereld opriep zich blijvend te vereenigen. Een houten mausoleum in pyramide- vorm opgetrokken op het Roode Plein te Moskou, zal de herinnering levendig houden aan dezen „vader des vaderland." O tempora....

***

Er is een deputatie van buitenlandsche journalisten naar den Palts vertrokken om daar van neutraal standpunt de zaken in oogenschouw te nemen. Na nauwkeurige persoonlijke informaties hebben zij een rapport opgesteld, waarin zij mededeelen zoo objectief mogelijk den toestand weer te geven. Wat daarin echter wordt beschreven, is — zelfs na aftrek van 50 % op rekening van mogelijke overdrijving — zoo diep- treurig en fnuikend voor het Fransche prestige, dat een algemeen protest der beschaafde naties gelijk in '14 bij den inval in België niet uitblijven mag.

De separatisten en hun partijtje vormen geen 7 % der bevolking; de meesten hunner zijn gewezen spitsboeven, die tien tot twintig jaar tuchthuisstraf achter den rug hebben, een samenraapsel van brute en brutale krachten, die, flink betaald en gefourneerd, de Paltser bevolking terroriseeren. Overal in de steden en dorpen oefent dit handjevol zijn oproerbedrijf uit onder duidelijke bescherming der Fransche bezetting, wier hoofd, generaal de Metz, het separatistische bestuur formeel heeft erkend.

De Engelsche consul-generaal te München, Clife, die op last zijner regeering een persoonlijk onderzoek moest instellen heeft weinig reden voor zijn Franschen collega de loftrompet te steken. Daar hij geen verlof kon verkrijgen om alleen met de vertegenwoordigers der Duitsche steden te spreken, moest hij wel ingaan op den Franschen eisch, dat overal twee officieren der bezetting in civiel den consul zouden begeleiden. Deze officieren kende de Duitsche burgemeesters en ambtenaren, zoodat deze niet vrij-uit dorsten spreken. Onder hevige pressie, dreigementen met verbanning, gevangenisstraf, confiscatie van goederen, de nobele middelen der separatisten, hadden de vertegenwoordigers der gemeenten noodgedwongen een loyaliteitsverklaring aan het nieuwe regiem afgelegd. De meesten echter trokken deze verklaring later weer terug en wilden haar, begeleid van een motiveerend schrijven, opzenden aan de Hooge Rijnland commissie; wat door het separatistisch postbestuur werd verhinderd. In meerdere plaatsen heeft het revolutionair gespuis om een dergelijke terugtrekken der verklaring te voorkomen, de goederen dezer slachtoffers bij opbod verkocht.

Protesten zijn verboden, de kranten, die over den waren toestand schrijven, worden onmiddellijk geschorst; overal legt de tot de tanden gewapende bende aan de bevolking een diep zwijgen op. De bisschop van Spiers, vergezeld van den president der protestantsche landskerk, begaf zich naar generaal de Metz; deze had de hoffelijkheid deze heeren op de mat te laten staan, en weigerde hen te ontvangen. Daarop reisden zij naar Koblenz naar de Hooge Rijnlandcommissie. Tot den Engelschen vertegenwoordiger Lord Kilmanrock sprak Mgr.: Waanneer de Franschen een volkomen neutrale houding aannamen, zou de heele separatistische historie in tijd van 30 minuten zonder bloedvergieten ten einde zijn." Ook van de geestelijkheid wordt de zoogenaamde loyaliteitsverklaring met de gemeenste dwangmiddelen afgeperst.

***

Geen wonder dat Ramsay Mac. Donald, met wien, naar het blijkt, niet te sollen valt gelijk met Baldwin, zich zeer onbehaaglijk gevoelt wegens dit drastisch optreden van den bondgenoot aan gene zijde van het Kanaal en tegenover enkele redacteurs van Fransche bladen onomwonden zijn grieven heeft geuit tegen de politiek van Poincaré. Indien er niet spoedig een ingrijpende verandering komt in deze politiek, zoo waarschuwde hij, zou het voor Engeland onmogelijk zijn de Entente Cordiale te handhaven.

Poincaré bond in; hij liet aan Downingstreet voorstellen de netelige Paltsquaestie voor den gezantenraad te brengen, doch dadelijk reageerde Mac Donald en liet door middel van zijn gezant te Parijs, markies Crewe, weten — officieel dus — dat Engeland de zaak wenscht te brengen voor een internationaal Hof van Justitie en niet voor de gezantenraad. Hoe „netelig" men zich te Londen de quaestie voorstelde, blijkt uit een begeleidende boodschap van Crewe, waarin hij als de overtuiging van zijn chef moest uitspreken dat de geheele separatisten-beweging onmiddellijk zou ophouden, wanneer Frankrijk haar niet steunde. Prosit!

Poincaré kan nu nog wat meer inbinden, nu hij gezien heeft wie er tegenover hem staat. Terwijl hij de handen vol heeft met de straffe reorganisatie der Fransche belastingen teneinde de begrooting in evenwicht te brengen en daardoor de franc veilig te stellen; terwijl hij den mond moet snoeren van degenen, die politieke munt willen trekken uit de publicatie van „knoeierijen in schadevergoedingsdossiers" — ten getale van liefst een half miljoen gevallen —; terwijl de verkiezingen voor de deur staan, komt zijn Engelsche collega hem een niet te verduwen hapje opdienen. Zal de Fransche premier dan eindelijk inzien, dat hij water in den wijn heeft te doen, wil hij geheel zijn politiek niet als een kaartenhuis zien ineenstorten?

Rooskleurig zijn de vooruitzichten voor Frankrijk niet nu — last not least — de Amerikaansche generaal Dawes, voorzitter van het eerste comité tot saneering der Duitsche financiën en stabilisatie der Mark, in zijn rapport neerschrijft, dat de leden van dit comité eenstemmig hun arbeid als nutteloos beschouwen, indien de opbrengst der Ruhrindustrie niet wordt gerekend als behoorende tot de bronnen der Duitsche inkomsten. M.a.w. alle ontvangsten aldaar dienen te worden overgebracht op het actief der Duitsche begrooting. Om het nog duidelijker te zeggen: Wij kunnen wel naar huis gaan als de Ruhrbezetting feitelijk niet ophoudt te bestaan.